

כיצד נכנס עד בסנדק בשעת ברית מילה ומהו התפקיד המתאים לתוכי עברי מלומד

מילוונו של ד"ר יהודה אבן שמואל קאופמן, אנו משחים את הגירסאות השונות. בדרך זו אנו מקחים למנוע טעויות שאחרי כן אינן ניתנות לתיקון. הפעם כבר היה לי נסיון רב מהחזרה הכללית. לכל אלה שהיו חייבים לי ברית מהפעם הקודמת שלחתי הודעה נוסריונית באמצעות עורך דין ומעמדים חדשים בחרתי בעזרת ספר הטלפונים. כולם הגיעו בזמן, מלבד הסנדק שנעלם בדרך. מה קרה לסנדק שנעלם אינני יודע, אבל אם יצא לכם לפגוש במקרה במידע שיף תוכלו לשאול אותו על כך, כי הוא הסנדק המיוחל. אני גורם לו את הבושה הזו בכחנה, שילמד לקח. במקומו בחרנו בסנדק אחר, אדם סולידי, אב לילדים וד"ר לפסיכולוגיה. צרוף נדיר שהוא חומר הגלם הטוב ממנו קורצו הסנדקים המעולים ביותר. המוהל הושיב אותנו על השולחן ואחרי שהעברנו את יואב מיד ליד, הגחנו אותו בחיקו של הסנדק. בעוד המוהל מכין את עצמו למעשה המצוה הגדול ואני, כאב ומצביא העפתי

הטפסים שאני צריך למסור למשרד הרישום ראיתי שהוא לקח את הדברים ברצינות ורשם מנגנון בכל מקום שהיה צריך לכתוב את שמו של הילד. זה כבר היה יותר מדי. דפקתי בנעלי על השולחן עד שהפקידים נבהלו והחליפו לי את הניירות אבל סרבו למלא אותם. אמרו לי שאם אני כבר חכם כזה, אז אני יכול למלא את הטפסים בעצמי. לקחתי את הטפסים הביתה והם עוד נמצאים אצלי עד היום. מה יש לי למהר? כשהיו בחירות אוכל תמיד למכור את קולי תמורת סידור הניירות של בני במשרד הפנים. לקחתי את הבן ואת האשה הביתה, הנחתי אותם בורעור תיה של מטפלת והלכתי לחפש מוהל. אף על פי שהדתיים חוזקים בממשלה, לא כל כך קל להשיג מוהל למי שלא נמצא בתוך הענינים. זקוק הייתי להרבה פרוטקציה ולעזרתו של ד"ר כהן מהרצליה פיתוח, עד שהגעתי לדירתו של ר' זוסיא אברמוביץ, שעל כרטיס הביקור שלו כתוב, שהוא מוהל בעל נסיון רב. קבעתי עם ר' זוסיא אברמוביץ את

הצבר כמו שאנחנו מכירים אותו הוא צהוב או אדום, אבל יש גם צבר אחד ירוק מפני שהוא קטן וגולד רק לפני ארבעה שבועות. צבר זה שמו יואב. הוא בני ואני האבא שלו. יואב צבר נולד בשעה שש בערב בבית החולים בילינסון. אביו ישב בפרוודור על ספסל עץ גוקשה ולא כיסס ציפורי גיו מתוך עצבות מפני שכבר לא נשאר לו מה לכוסס עוד מהבוקר, וחורף מזוה, הוא לא היה עצבני, מה בכלל יש פה להיות עצבני? לידה היום, זה לא לידה כמו שהיה פעם. סוף סוף הבאתי את נעמי לבית החולים במונית ולא בדליגיאנס או על גב של חמור ובית החולים בילינסון זה לא בית החולים של העמק כשלכל המחלות היתה רק תרופה אחת — חוקן ואספירין. מה יש לי להיות עצבני? הרי הימים ההם חלפו ללא שוב ולא נשאר מהם אלא דן כן-אמוק, חיים חפר ועמיקם גורביץ' בלבד. מה יש פה להתעצבן? יואב הוא ילד קטן. בסך הכל רק עכשיו נולד. ממה הוא כבר יכל להיות חולה? לעשן אינו מעשן, או סרטן בטח אין לו. לשתות אינו שותה וגם אינו עומד בראש חברה גדולה, אז גם אין לו לחץ דם גבוה. בעסק הביש אינו מעורב, אז גם אינו סובל ממחלת השכחה. ממה יש פה להתעצבן?

אני לא מתעצבן, רק חבל שכל כך מהר נגמרו לי הסיגר' יות. לא נעים לרוץ כל פעם לקיוסק בשביל קופסה חדשה. עוד יכולים לחשוב עלי מי יודע מה. אני לא עצבני, אבל לדבר הזה צריך שהיה פעם סוף. אי אפשר לתת לאבא לשבת בפרוודור ולחכות. סוף סוף הבן כבר נולד ולאם שלום. אז למה מהכיס?

הדלת נפתחת והאחות מרשה לי להכנס. אני נכנס בשמחה ורואה את נעמי כשדוק של יסורים עדיין מרחף על פניה כהילה של קדושה. אגרופיה קמוצים ובתוך אגרוף היד הימנית מונח פנקס קטן בכריכה שחורה, בו רשומות בקשר גות הוראות המדריכה בקורס מודרני ללידה טבעית וללא כאבים. כשראתה נעמי את פרוציה המחיק, הרימה בשארית כוחה את האגרוף הקמוץ והטיחה ישר בפני את פנקס ההוראות כשפיה לוחש: — "לך לעזאזל אתה עם המציאות המודרניות שלך!"

אמת. רעיון הלידה הטבעית היה רעיון שלי. ראיתי פעם ברחוב אחד שגולד בלידה מלאכותית והוא לא מצא חן בעיני ואז עלה ברעתי שכדאי לנצל את ההמצאה המודרנית הזו שקוראים לה לידה טבעית ללא כאבים. עכשיו משלחם אותי לעזאזל. לא תיארתי לי שעל כהנות טובות נענשים כל כך קשה.

בינתיים גמרו לרחוץ את הצבר ונתנו לי להעיף בו מבט בדרכו לחדר התינוקות. רק שמעתי חדר התינוקות וליבי כבר נחדר. הרי זה הוא המקום בו מחלפים תינוקות בטעות. מתחריד. אתם יכולים לתאר לעצמכם שאתם מגדלים ילד, משתללים לשעות ממנו בן אדם, וכשהוא כבר דומה לאבא שלו כשתי טיפות מים בא איזה פקיד מהמדור לחפוש קרובים מהסוכנות היהודית בירושלים ומביא לכם פרוח קטן, זר ונכרי, ואומר שהיתה זו טעות. הרעיון בלבד מעורר בי חלחלה ואני מוציא מכיסי את הגלובוס בשביל לעשות על הילד סימן, והנה — נעלם. לקחתי אותו ודי.

ויהי בוקר ויהי ערב יום שני. אני בא לבית החולים בשעות הביקור הקבועות ולא מחפש פרוטקציה. קודם כל אני רץ לחדר התינוקות ואני מוצא שהביקורים מסודרים שם כמו בבית סוהר. כיוון שחוששים שאברית אליו פציה לגסר בה את סורגיו בית החולים, הפרידו בינינו בחלון זכוכית וברשת ברזל. אני דורש שיראו לי את בני. האחות אפילו אינה סוררת לחשש. לוקחת את התינוק הכי קרוב ומנפנפת אותו באויר. אינני רוצה להשמץ את בילינסון, מפני שאני עוד עלול ליפול להם פעם בידים, אבל שמעתי ממישהו שאני לא רוצה לקרוא בשמו, שכל ההצגה הזו של ננפוף ילדים באויר מאחורי סורג, היא הצגת כוכבים אחת גדולה. מנצלים את העובדה שהאבות עדיין אינם מכירים את ילדיהם ומנפנפים לפניהם איזה תינוק קטן ממעברה, שהם מחזיקים לתכלית זו בלבד, במשכורת חדשית.

אחרי שראיתי את התינוק הזה שהם רוצים שאמין שהוא התינוק שלי, הלכתי לראות את האם. כאן, תודה לאל, כבר קשה לרמות אותי מפני שיש לי סימונים. אבל לזה לא נתנו לי לגשת, מפני שכבר נגמרה שעת הביקור. הייתי נרגז מאוד ואז ניגש אלי אחד ואמר, שלא כדאי לקחת דברים ללב מפני שיש דרך בורמה ומשם אפשר להסתגל לבית החולים מבלי שעה שרוצים.

אמרתי לעצמי מיד שצריך להוציא את המשפחה שלי מבית החולים מה שיותר מהר. ככל שאתמהמה, כך תגדל הסכנה שכמו שהחליפו לי את התינוק, יחליפו לי גם את האשה ואז אצטרך להתחיל את כל החיים שלי מחדש, מה שבגילי כבר לא כל כך קל. הלכתי למשרד אל הפקיד הממונה על שחרור יולדות. ההוא התחיל למלא טפסים שנעשה לי חושך בעינים. על ילד ששוקל פחות משלושה קילו מלא חצי טון ניירות. אמרתי את זה לפקיד וזה ענה לי שאם זה לא מוצא חן בעיני אני יכול לקבל חזרה את הכסף. ראיתי שאם אתחיל להרגיז אותו, רק אסבך את הענינים והחלטתי להפוך את הכל לבדיחה, והוספתי בצחוק, שלאות מחאות אקרא לבני בשם מנגנון. אחרי שגמר הפקיד את עבודת הניירות ומסר לי את

הצבר הירוק בחיתוליו, נם תנומת צהרים

מבט אחרון בשדה הקטל והנה ראיתי את עשרת האנשים שלי למינן והנה כולם, אחד אחד גיבורים גדולים ממלחמת העצמאות, מלבד אחד שקיבל דחיה מטעמים רפואיים, והנה כולם כובשים את עיניהם בקרקע ומה שעוד יותר גרוע, הסנדק עצמו מפרפר בכל גופו כאילו שנכנס בו שד. רק הגבר שלי, זה יואב, שמסקלו רק שלשה וחצי קילו, רק הוא שומר על שלוחת נפשו. מגלגל את עיניו הגדולות שאישוניהם צבועים בכחול-פרוסי עזי, מנענע בידיו הקט' נות כאילו רצה לשחות באויר ומוציא מגורנו קול יבבה לכס שהילד שלהם הוא שיא החכמה, היופי, הגבורה, הכוח, הצדק, הנאמנות והכשרון. לא. אני אניד לכם את האמת באופן אובייקטיבי. זה שהוא חכם, זה כל אחד יכול לראות. זה שהוא יפה, זה כל אחד יכול לשמוע. בשביל זה לא צריכים את האבא שלו שיעיד. ומה ששירי לשאר התכרי נות שהוכרתי, על זה לא כדאי לדבר מפני שכל מה שלא אומר זה אף פעם לא יגיע לעשרה אחוז מהאמת.

התוכי העברי

לחנות בעליהיחי של הגב' איכילוב, בססו' פרישמן-דינגונו, נכנס השבוע איש צעיר, בארשת פנים עצובה, וביקש לקנות תוכי. לא תוכי קטן שמצפץ, אלא תוכי אמיתי שמבין עברית. אמרה לו הגב' איכילוב, שתוכי כזה אי אפשר להשיג בחנות. לחנות יכולה למכור תוכי שיש לו רק כשרון פוטנציאלי לדבר ואם תהיה לו מספיק סבלנות ללמד את התוכי, יתחיל התוכי במשך הזמן לדבר. "את לא מבינה אותי גברת", אמר הלקוח. "אני לא מחפש תוכי שמדבר עברית. אני מחפש תוכי ששומע. לדבר אני יכול בעצמי. מה שחסר לי, זה תוכי ששומע מה שאני מדבר."

מבט אחרון בשדה הקטל והנה ראיתי את עשרת האנשים שלי למינן והנה כולם, אחד אחד גיבורים גדולים ממלחמת העצמאות, מלבד אחד שקיבל דחיה מטעמים רפואיים, והנה כולם כובשים את עיניהם בקרקע ומה שעוד יותר גרוע, הסנדק עצמו מפרפר בכל גופו כאילו שנכנס בו שד. רק הגבר שלי, זה יואב, שמסקלו רק שלשה וחצי קילו, רק הוא שומר על שלוחת נפשו. מגלגל את עיניו הגדולות שאישוניהם צבועים בכחול-פרוסי עזי, מנענע בידיו הקט' נות כאילו רצה לשחות באויר ומוציא מגורנו קול יבבה לכס שהילד שלהם הוא שיא החכמה, היופי, הגבורה, הכוח, הצדק, הנאמנות והכשרון. לא. אני אניד לכם את האמת באופן אובייקטיבי. זה שהוא חכם, זה כל אחד יכול לראות. זה שהוא יפה, זה כל אחד יכול לשמוע. בשביל זה לא צריכים את האבא שלו שיעיד. ומה ששירי לשאר התכרי נות שהוכרתי, על זה לא כדאי לדבר מפני שכל מה שלא אומר זה אף פעם לא יגיע לעשרה אחוז מהאמת.

מועד הברית וקיבלתי ממנו גם רשימה של מיצרכים שאני צריך להשיג. הרשימה כללה:

- (1) צמר גפן,
- (2) ספירט,
- (3) תחבושת סטרילית,
- (4) 10 יהודים למנין.

את הצמר גפן, הספירט והתחבושת, השגתי בבית מרקחת אבל את ה-10 יהודים למנין הייתי צריך לחפש במקום אחר והדבר הזה חבל מאוד, מפני שיותר נוח לרכוש את כל הקניית במקום אחד. הגיע מועד הברית ור' זוסיא אברמוביץ הגיע. בדק את האינצנטר וראה שהכל בסדר. הצמר גפן בצנצנה, הספירט בבקבוק, התחבושת בצלחת ועשרת היהודים למנין צמודים לכוסיות הקניצא. כשראה שהכל בסדר, לקח את התינוק בידים, הרים אותו מול האור, מיצץ בעינים והכריז באופן חד משמעי שלא רצוי לבצע את הברית. "למה לא רצוי?" שאלתי. "מפני שחסר לו." "מה חסר לו?" צעקתי. "מאה וחמישים גרם חסר לו," אמר ר' זוסיא אברמוביץ. "המשקל שלו ירוד ורצוי לחכות עד שיגדל קצת ויוסיף משקל."

במשך שלשה שבועות לא עסקנו בשום דבר אחר מלבד בפיטומו של היצור הקטן. אני לא רוצה שתבינו אותי לא נכון. כשאני אומר עסקנו בפיטור, אני אומר זאת רק לתפארת הקניצא. חלקי שלי בענין הצטמצם רק בתמיכה המוסרית שנתתי לענין הפיטום ובאיוון המאזנים. אני שוקלים את יואב הקטן כל שלש שעות בממוצע. אחרי כל שקילה אנו מעיינים בספרו של ד"ר ספוק לפענח את המשמעות הקלינית והפסיכולוגית של המשקל שהתקבל. נעמי מעיינת בתרגום העברי ואני במקור האנגלי ובעזרת